

SEMINARO PLANAS

- I. PADKM sistemos pristatymas**
- II. Įgaliotojo deklaranto statuso suteikimas**
- III. Muitinės formalumai**
- IV. Emisijų apskaita ir sertifikatų apskaičiavimas**

PASIENIO ANGLIES DIOKSIDO KOREKČINIS MECHANIZMAS

*Aplinkos ministerija
Klimato politikos grupės vyr. specialistė
Skaistė Garlaitė*

Kontekstas

Europos Žaliasis kursas

- ✓ ES klimato neutralumo tikslas iki **2050m.**
- ✓ **2030 m.** tikslas – sumažinti ŠESD **55%**

Socialiai teisingas perėjimas
Konkurencingas perėjimas
Ekologiškas perėjimas

2021 m. liepos mėn. pradėtas rengti ir
iki 2023 m. spalio mėn. priimtas
teisės aktų paketas

PADKM taikymo sritis I

- ✓ **Importuojamoms** Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2023/956 2023 m. gegužės 10 d. kuriuo nustatomas pasienio anglies dioksido korekcinis mechanizmas **I priede** nurodytoms prekėms.
- ✓ prekių **kilmės šalis yra trečioji** valstybė (Reglamento (ES) Nr. 952/2013 59 str.), kai tos prekės arba pagal Reglamento (ES) Nr. 952/2013 256 straipsnyje nurodytą laikinojo įvežimo perdirbti procedūrą iš tų prekių perdirbti produktai importuojami į Sąjungos muitų teritoriją.

Aliuminis

KN kodas	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
7601 – Neapdorotas aliuminis	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7603 – Aliuminio milteliai ir žvyneliai	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7604 – Aliuminio strypai, juostos ir profiliai	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7605 – Aliumininė viela	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7606 – Aliumininės plokštės, lakštai ir juostelės, kurių storis didesnis kaip 0,2 mm	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7607 – Aliumininė folija (su atspaudais ar įspaudais arba be atspaudų ir įspaudų, su popieriaus, kartono, plastikų ar panašių medžiagų pagrindu arba be pagrindo), kurios storis (neįskaitant jokio pagrindo storio) ne didesnis kaip 0,2 mm	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7608 – Aliuminio vamzdžiai ir vamzdeliai	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai
7609 00 00 – Aliumininės vamzdžių arba vamzdelių jungiamosios detalės (pavyzdžiui, alkūnės, movos)	Anglies dioksidas ir perfluorangliavandeniliai

PADKM taikymo sritis II

CEMENTAS

PLIENAS&GELEŽIS

ALIUMINIS

TRAŠOS

**ELEKTROS
ENERGIJA**

VANDENILIS

IŠIMTYS:

- ✓ **Vykdamt karinę veiklą** gabenamoms arba naudojamoms prekėms, kaip nurodyta pagal Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2015/2446 1str. 49 punktą;
- ✓ prekėms, kurių kilmės šalis yra viena iš **III priedo 1 punkte** išvardytų trečiųjų valstybių ir teritorijų:
 - *Kilmės šalis: Islandija; Lichtenšteinas; Norvegija; Šveicarija;*
 - *Kilmės teritorija: Biuzingenas; Helgolas; Livinjas; Seuta; Melilja*

PADKM laikotarpiai

De minimis riba

Pereinamuoju laikotarpiu: į PADKM taikymą patenka visos prekių siuntos, kurių vertė 150Eur ir daugiau.

Pilno įgyvendinimo laikotarpiu: į PADKM taikymą patenka importuotojai, kurie importuoja 50 tonų ir daugiau (per metus) aliuminio, plieno/geležies, cemento, trąšų sektoriuose (bendrai, o ne kiekviename atskirai).

	Pereinamasis laikotarpis 2023 m. spalio 1 d. – 2025 m. gruodžio 31 d.	Pilno įgyvendinimo laikotarpis 2026 m. sausio 1 d.
Duomenų teikimas	Ketvirtinės ataskaitos	Metinės deklaracijos
Įgaliotojo deklaranto statusas	Nereikalingas	Privaloma
ŠESD duomenų patikra	Nereikalinga	Privaloma
Sertifikatų pirkimas	Netaikoma	Taikoma

PADKM reglamentuojantys teisės aktai

Priimti

2023 m. gegužės 10 d. reglamentas (ES) 2023/956

2025 m. spalio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2025/2083, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2023/956

**Įgyvendinamasis reglamentas
2023/1773**

**Pereinamojo laikotarpio
taisyklės**

**Įgyvendinamasis reglamentas
2024/3210**

Registro taisyklės

**Įgyvendinamasis reglamentas
2025/486**

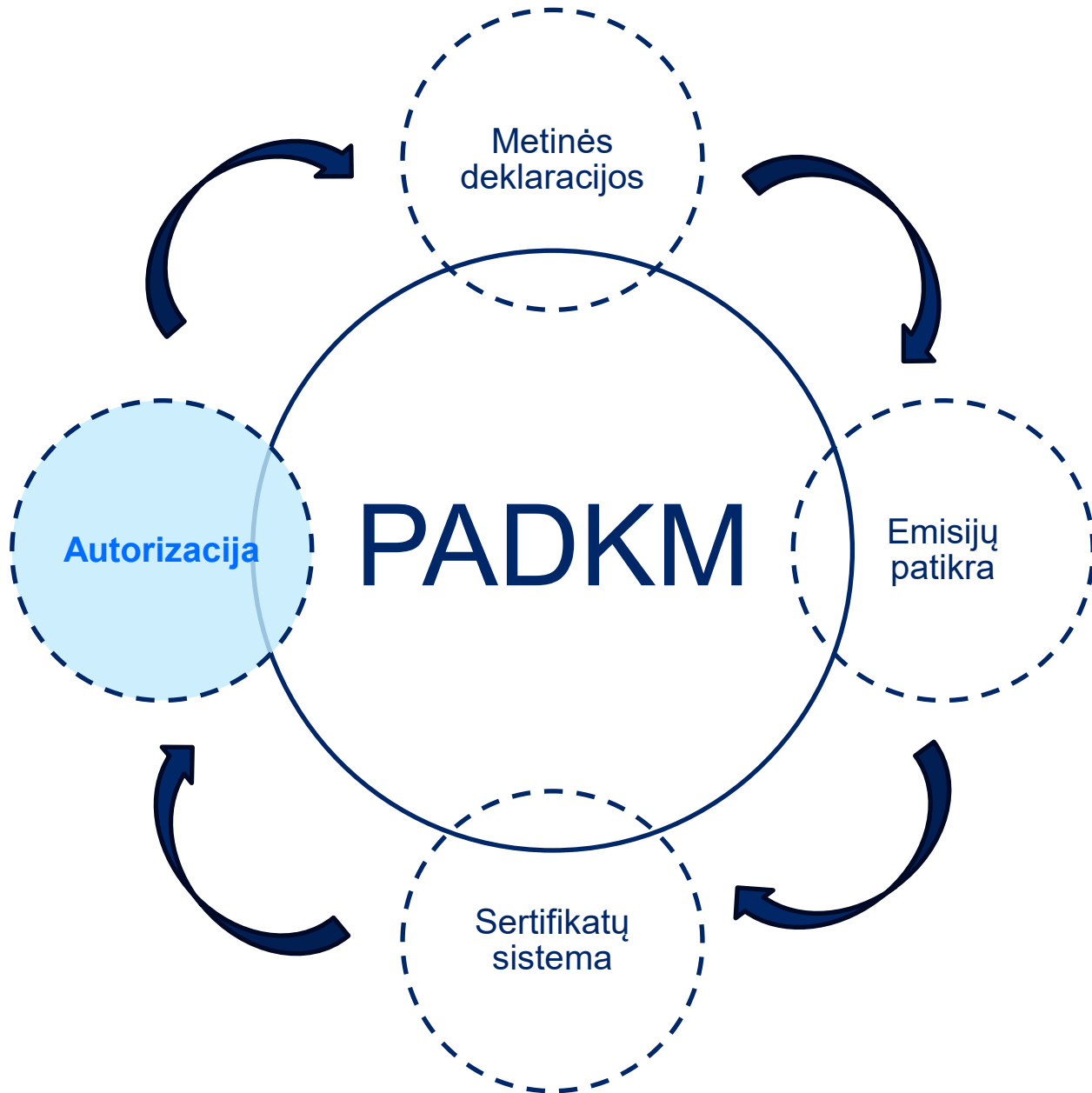
**Įgaliotojo deklaranto statuso
suteikimo taisyklės**

PADKM reglamentuojantys teisės aktai

Patvirtinti, derybų stadijoje ir planuojami

Pilno įgyvendinimo sistema

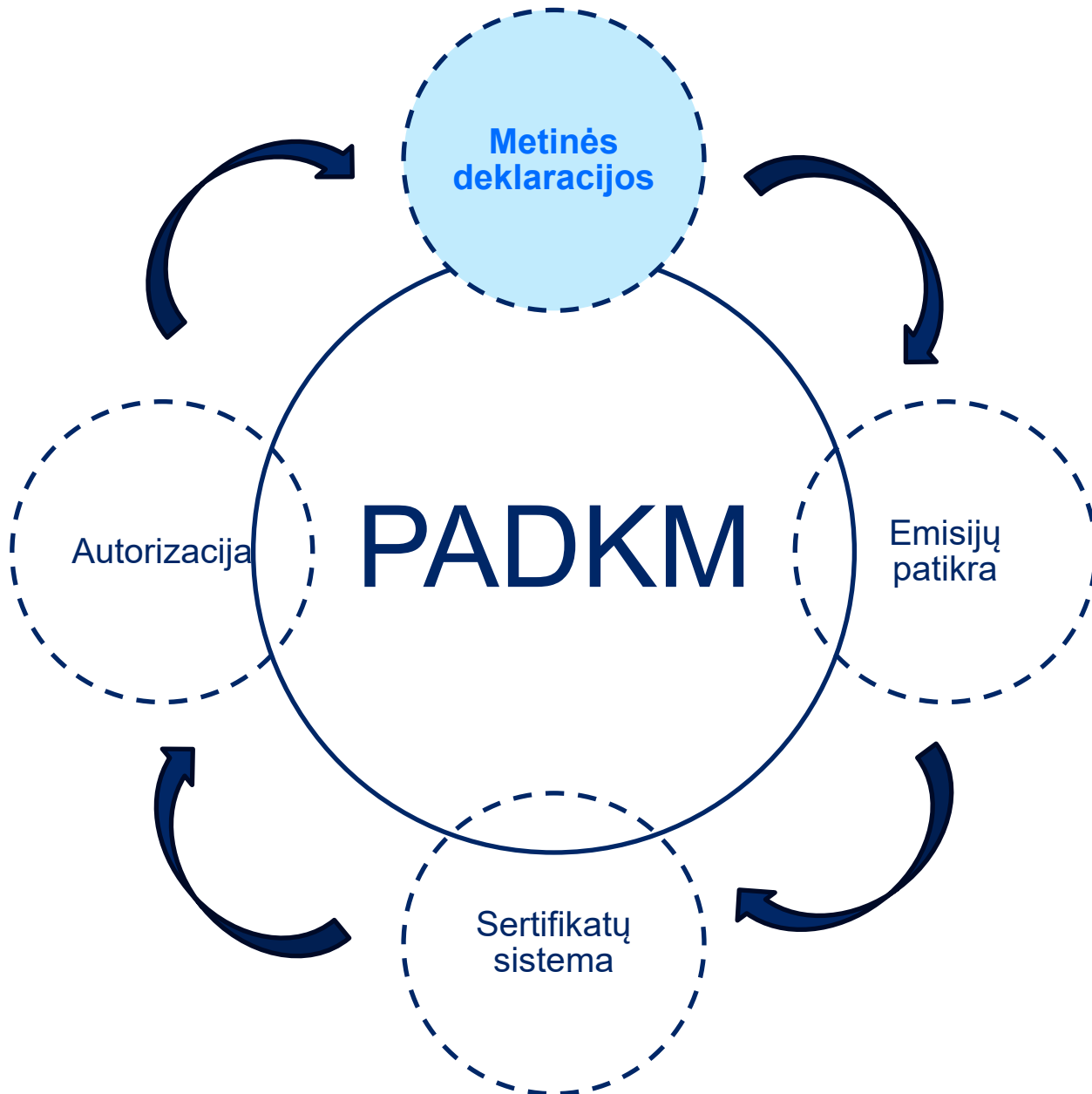

Nuo 2026 m. sausio 1 d. importas virš 50 tonų per metus leidžiamas tik su įgaliotojo deklaranto statusu:

- ✓ Prašymo pateikimas – Aplinkos apsaugos agentūra
- ✓ Vertinimas (finansiniai, administraciniai, teisiniai kriterijai)
- ✓ Leidimo suteikimas (Įgalioto deklaranto statusas)
- ✓ Statuso palaikymas ir atnaujinimas

Išsamiai bus pristatyta sekančioje seminario dalyje.

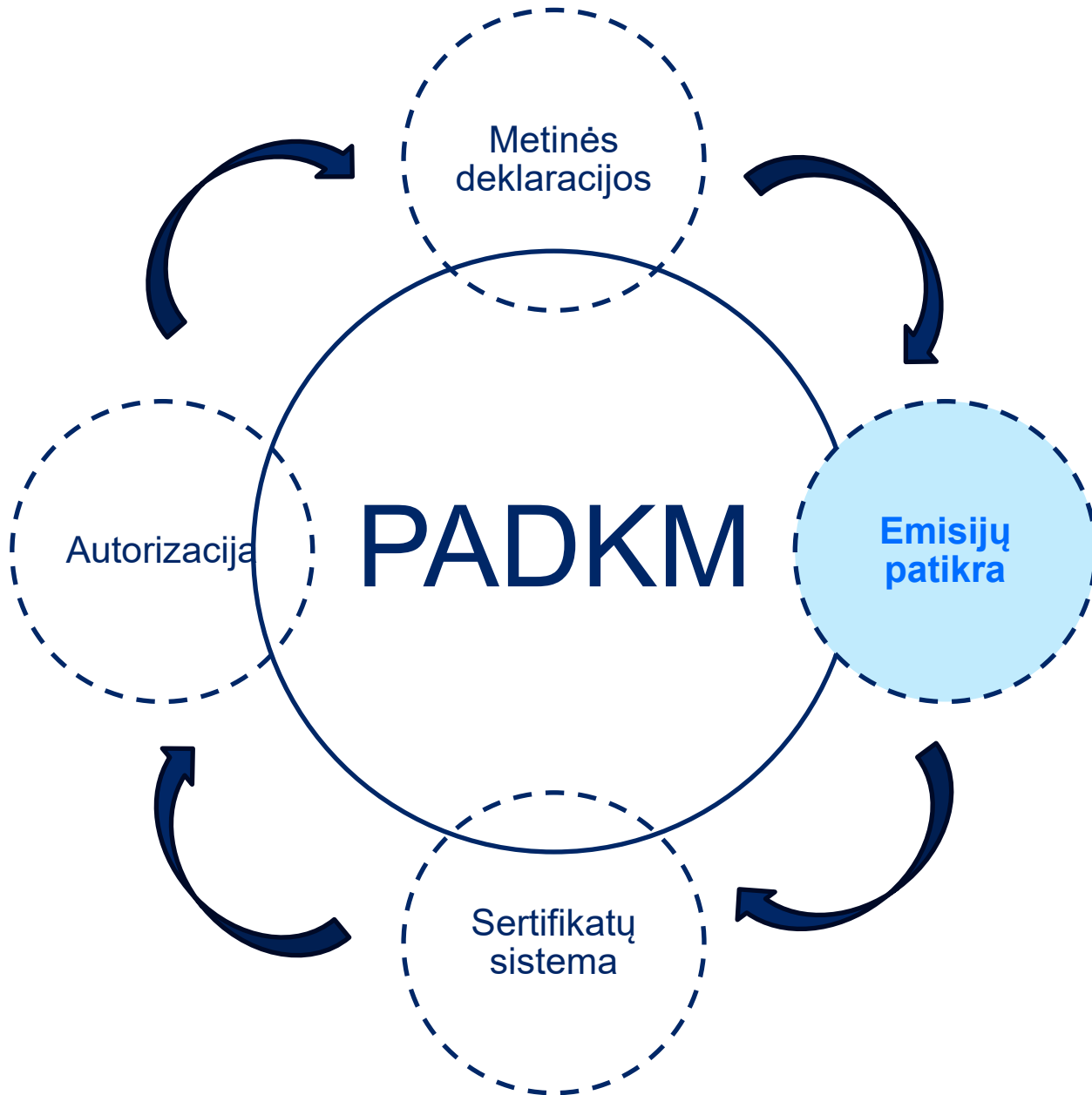
Pilno įgyvendinimo sistema

Kasmet ir pirmą kartą – 2027 m. (iki rugsėjo 30 d.) už 2026 metus kiekvienas įgaliotasis PADKM deklarantas, pateikia PADKM deklaraciją už praėjusius kalendorinius metus:

- ✓ *bendras praėjusiais kalendoriniais metais importuotų kiekvienos rūšies prekių kiekis,*
- ✓ *prekėms būdingas išmetamas ŠESD kiekis*
- ✓ *bendras PADKM sertifikatų, kurių turės būti atsisakyta kiekis*
- ✓ *akredituotų tikrintojų išduotų tikrinimo ataskaitų kopijos jei naudojamosi **faktinėmis vertėmis***
- ✓ *deklaruojamam būdingajam išmetamam ŠESD kiekiui prekių kilmės šalyje pritaikyta anglies dioksido kaina, kuri buvo faktiškai sumokėta*
- ✓ *Europos komisija atlieka deklaracijų priežiūrą*
- ✓ *Deklaracijos teikimas galės būti pavestas trečiajai šaliai*

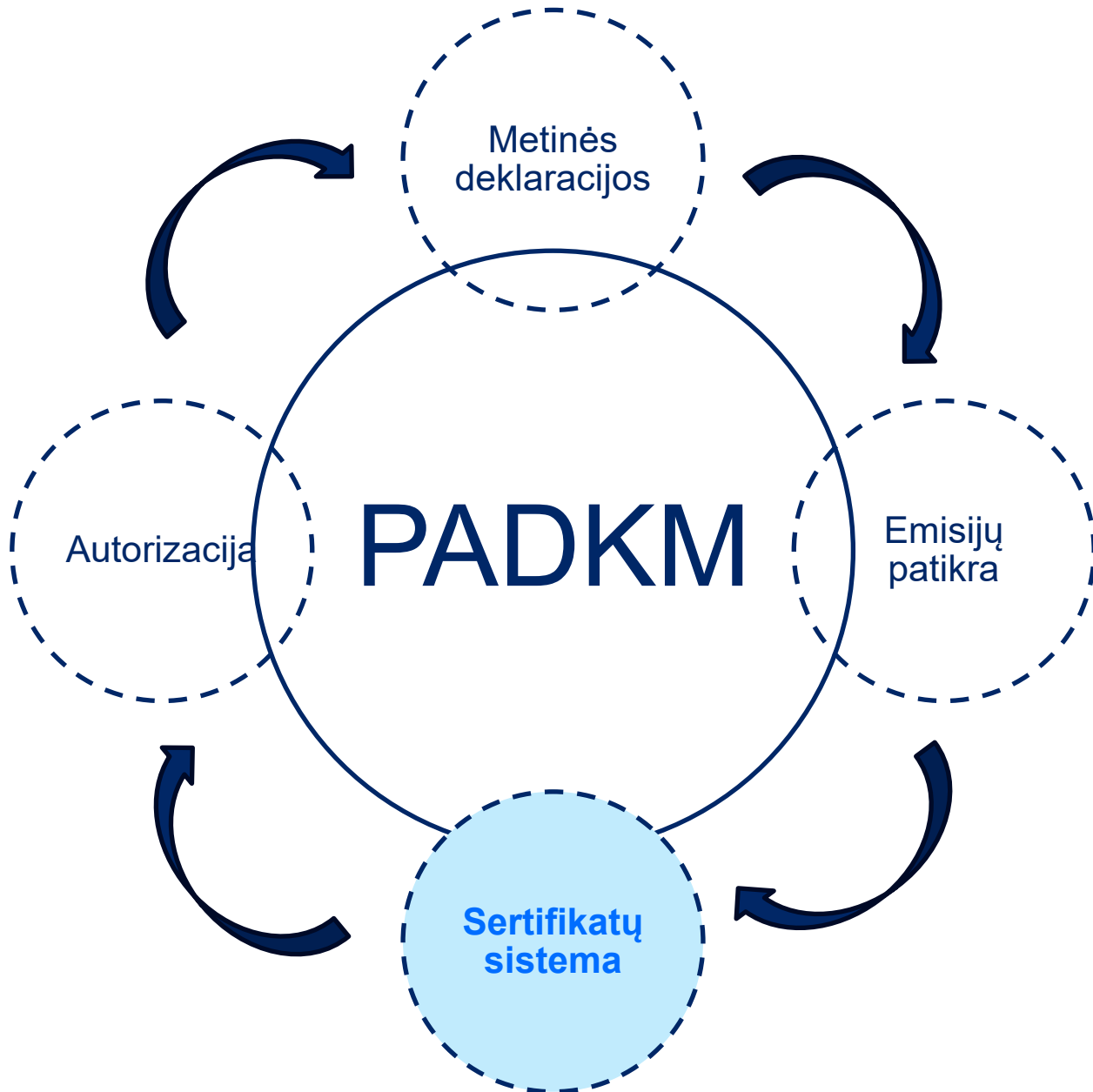
Pilno įgyvendinimo sistema

Faktinės emisijos privalo būti patikrintos akredituoto tikrintojo:

- *Įgaliotasis PADKM deklarantas užtikrina, kad bendrą pateiktoje PADKM deklaracijoje nurodytą būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį patikrintų akredituotas tikrintojas.*
- *Tikrintojų akreditacija – Nacionalinis akreditacijos biuras.*
- *Veiklos vykdytojai pagal Reglamento 2023/956 10str. 7 dalį privalo nustatyti įrenginyje gaminamų produktų būdingąjį ŠESD ir užtikrinti, kad ši informacija būtų patikrinta akredituoto tikrintojo. Veiklos vykdytojas įgaliotajam PADKM deklarantui **gali atskleisti informaciją, o įgaliotasis PADKM deklarantas turi teisę pasinaudoti ta atskleista informacija, kad įvykdytų deklaracijos pateikimo pareigą.***

Pilno įgyvendinimo sistema

PADKM sertifikatų pardavimas:

- *Pardavėjas: valstybė narė.*
- *Pirkėjas: įgaliojami PADKM deklarantai (įsisteigę atitinkamoje valstybėje narėje).*
- *Pardavimas vyks per bendrą centrinę platformą, kurią sukurs ir valdys Komisija bendros viešųjų pirkimų procedūros su valstybėmis narėmis metu.*

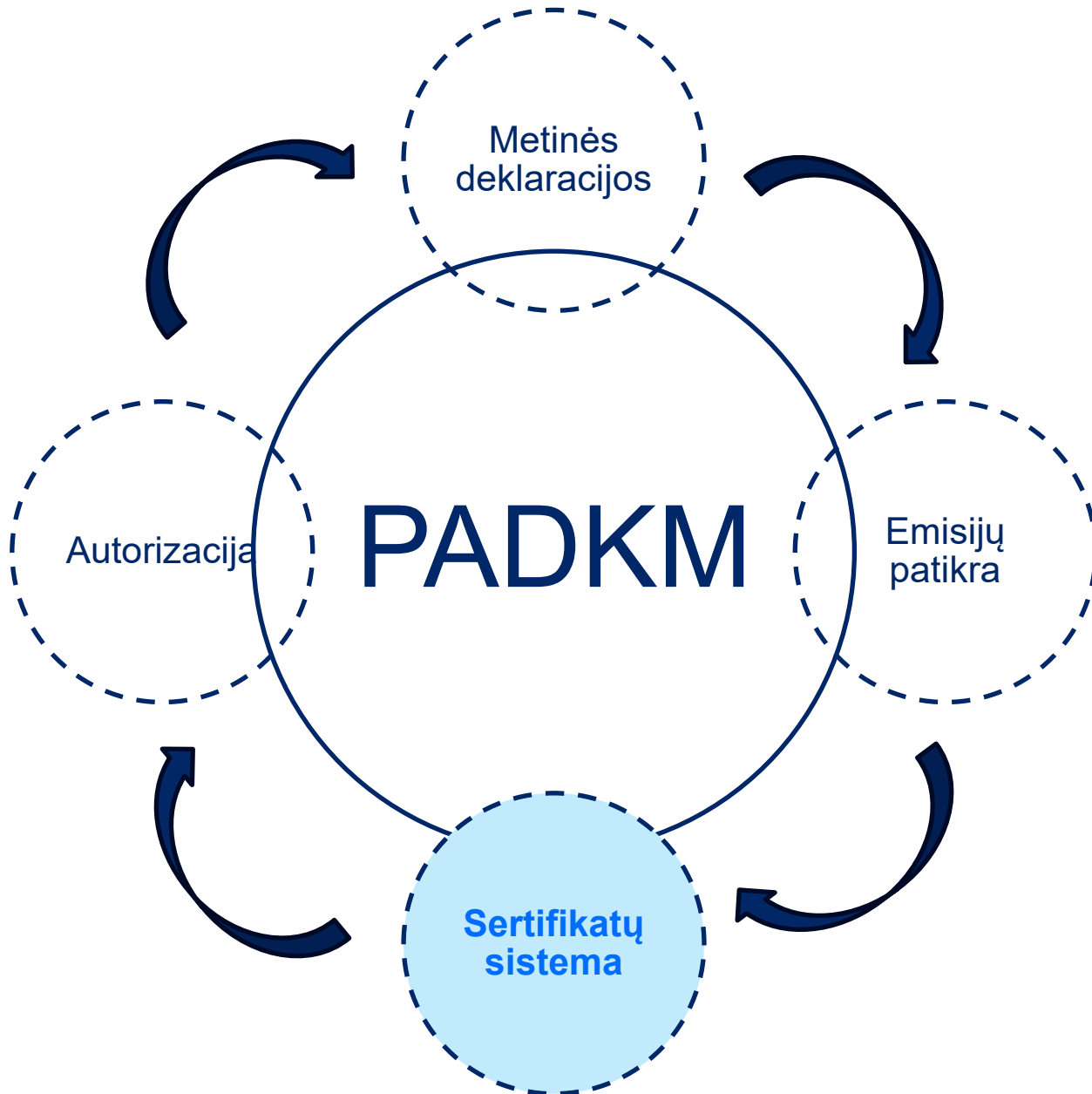
Bendrosios centrinės platformos dar nėra.

Sertifikatų pardavimą vykdys Finansų ministerija

Sertifikatų pardavimas už 2026 m. prasidės 2027 m. vasario 1 d.

Pilno įgyvendinimo sistema

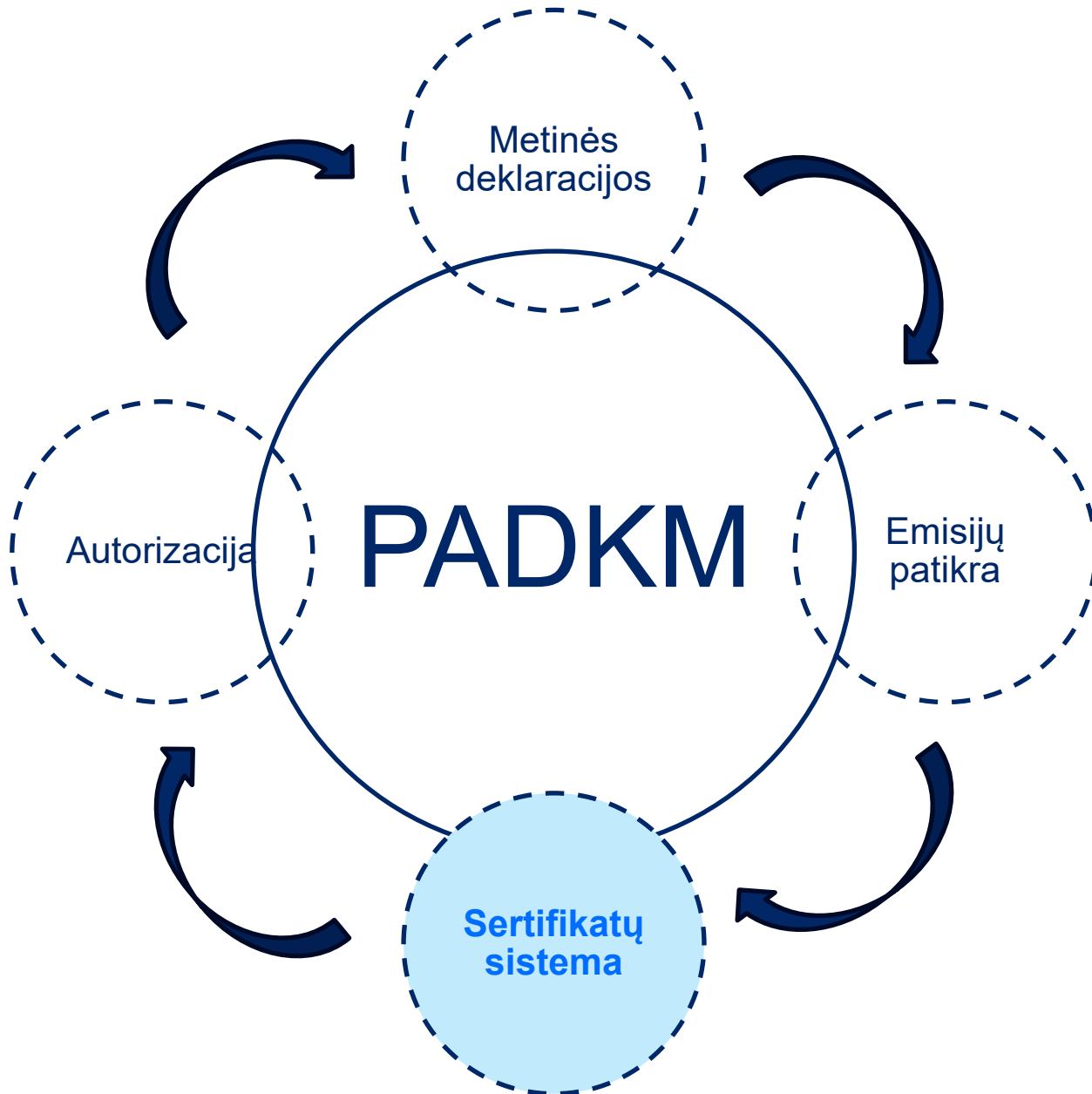
PADKM sertifikatų kaina:

- *Sertifikatų kaina yra tiesiogiai susieta su ATLPS kaina.*
- *Komisija kas savaitę apskaičiuos kainą kaip vidutinę ATL uždarymo kainą aukcionų platformoje.*
- *Jei kalendorinę savaitę aukcionai nevyksta, taikoma vidutinė kaina iš paskutinės savaitės, kurios metu aukcionai vyko.*
- *Kaina bus skelbiama Komisijos interneto svetainėje pirmąją kitos kalendorinės savaitės darbo dieną*

2026 m. kaina apskaičiuojama kaip **ketvirčio** vidutinė ES ATLPS leidimų prekybos aukcionų platformoje uždarymo kainą

Pilno įgyvendinimo sistema

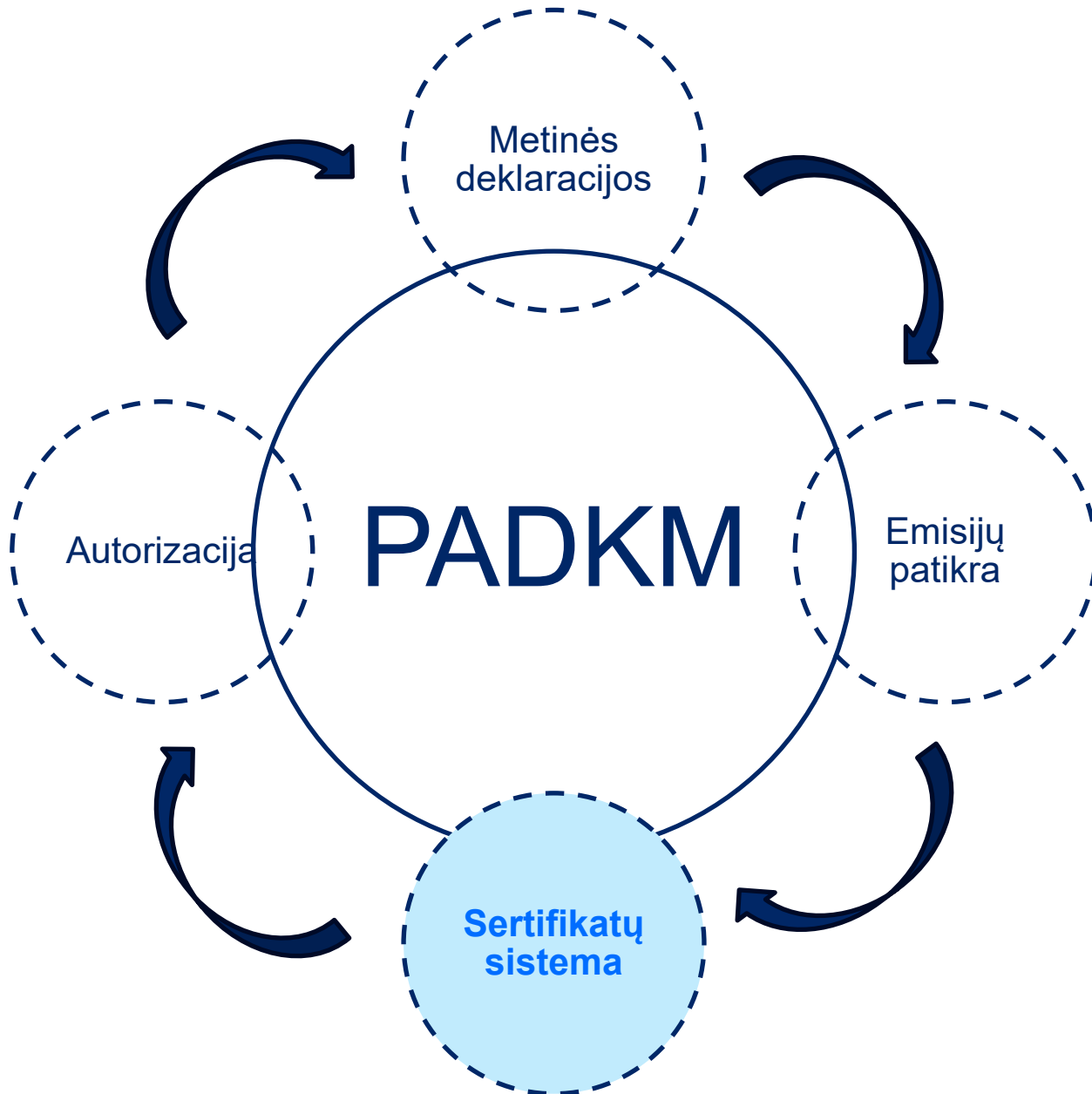
PADKM sertifikatų atsisakymas:

- Ne vėliau kaip **kiekvienų metų rugsėjo 30 d.** (pirmą kartą – 2027 m. už 2026 metus) įgaliotasis PADKM deklarantas privalo per PADKM registrą **atsisakyti** (t. y., atiduoti) **reikiamą sertifikatų skaičių.**
- Sertifikatų skaičius turi atitikti **patikrintą** būdingąjį išmetamą ŠESD kiekį už **praėjusius kalendorinius metus.**
- Siekiant užtikrinti finansinį pajėgumą ir atsiskaitymo garantiją kiekvieno **ketvirčio pabaigoje** deklaranto sąskaitoje turi būti **ne mažiau kaip 50 %** reikiamo PADKM sertifikatų skaičiaus, apskaičiuoto pagal importo numatytąsias vertes nuo metų pradžios arba pagal prieš taiėjusių metų duomenis.

2026 m. sertifikatų pirkimas nevyks todėl ketvirčio taisyklė prasidės kai vyks pirkimas 2027 m. atsiskaitymui už 2027 m.

Pilno įgyvendinimo sistema

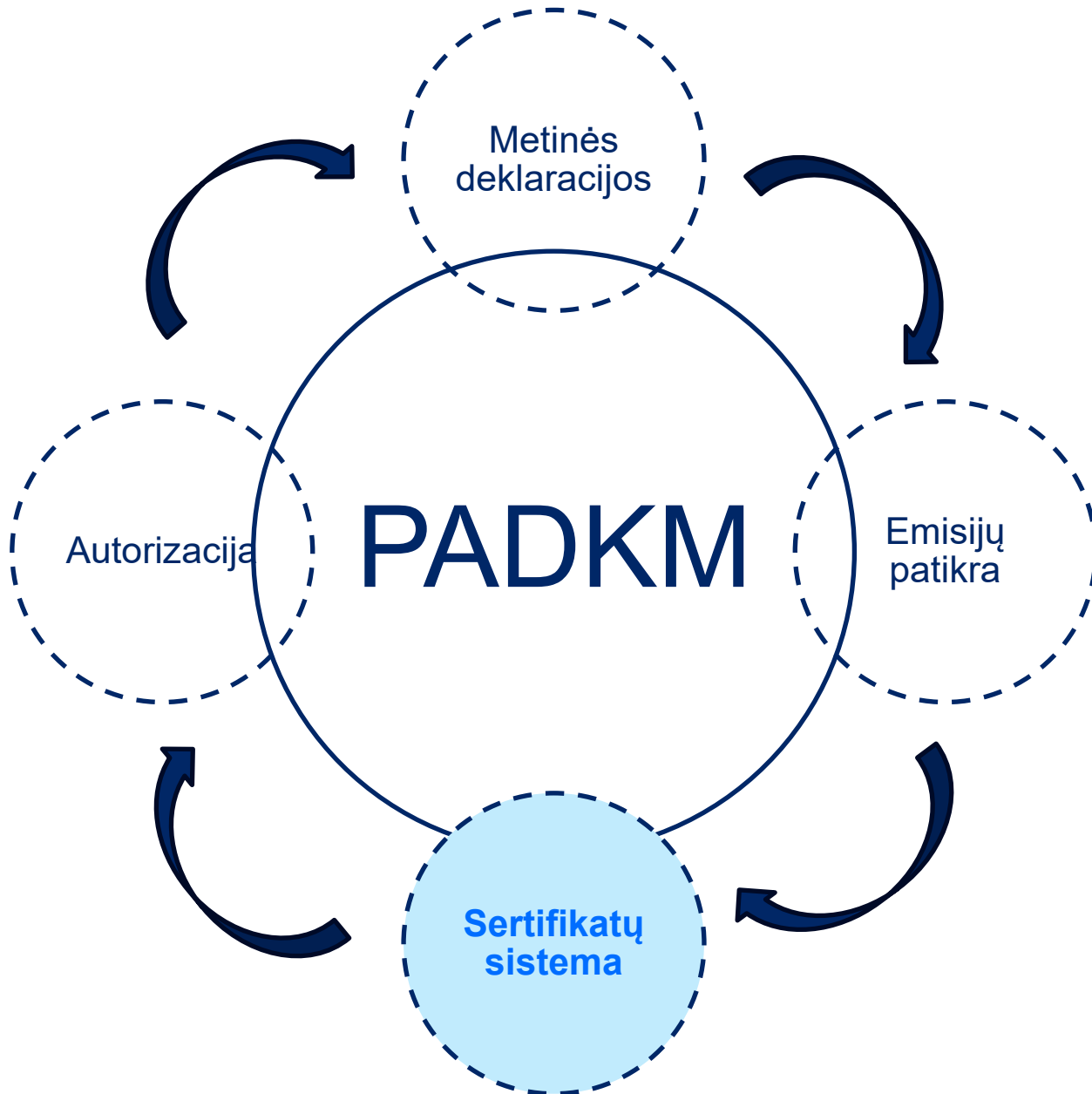
PADKM sertifikatų perpirkimas:

- Iki **spalio 31 d.** pateikus prašymą Komisija perperka perteklinius sertifikatus.
- PADKM sertifikatų, kuriuos galima perpirkti skaičius **negali būti didesnis** nei bendras PADKM sertifikatų, kuriuos įgaliotasis PADKM deklarasantas privalėjo nupirkti kalendoriniais PADKM sertifikatų pirkimo metais, skaičius.
- Kai įgaliotasis PADKM deklarasantas, kuris kalendoriniais metais pirkė PADKM sertifikatus, manydamas, kad bus viršyta mase grindžiama bendra riba, tokios ribos neviršija, įgaliotojo PADKM deklaranto prašymu **visi nupirkti** PADKM sertifikatai yra perperkami.
- Kiekvieno PADKM sertifikato perpirkimo kaina yra kaina, kurią už tą sertifikatą pirkdamas sumokėjo įgaliotasis PADKM deklarasantas.

2027 m. nupirkti PADKM sertifikatai, susiję su 2026 m. būdinguoju išmetamu ŠESD kiekiu, gali būti perpirkti tik 2027 m.

Pilno įgyvendinimo sistema

PADKM sertifikatų panaikinimas:

- Kiekvienų metų **lapkričio 1 d.** Komisija panaikina PADKM sertifikatus
- Tie PADKM sertifikatai panaikinami be jokios kompensacijos.

2027 m. nupirkti PADKM sertifikatai atsiskaitymui už 2026 m. ir nepateikti perpirkimui bus panaikinami 2027 m. lapkričio 1 d.

**2027 m. vasario
1 d. – kovo 31
d.**

*Viso sertifikatų kiekio įsigijimas
atsiskaitymui už 2026 m.*

**2027 m. vasario
1 d.**

*Ketvirtinis sertifikatų pirkimas
(užtikrinant 50%) už 2027 m.*

**Iki 2027 m.
rugsėjo 30 d.**

*PADKM deklaracijos pateikimas ir
sertifikatų atsisakymas už 2026 m.*

**Iki 2027 m.
spalio 31 d.**

*Prašymo pateikimas dėl sertifikatų
perpirkimo*

**2027 m.
lapkričio 1 d.**

Sertifikatų panaikinimas

**2028 m. sausio
1 d.**

*Ketvirtinis sertifikatų pirkimas
(užtikrinant 50%) už 2028 m.*

**Iki 2028 m.
rugsėjo 30 d.**

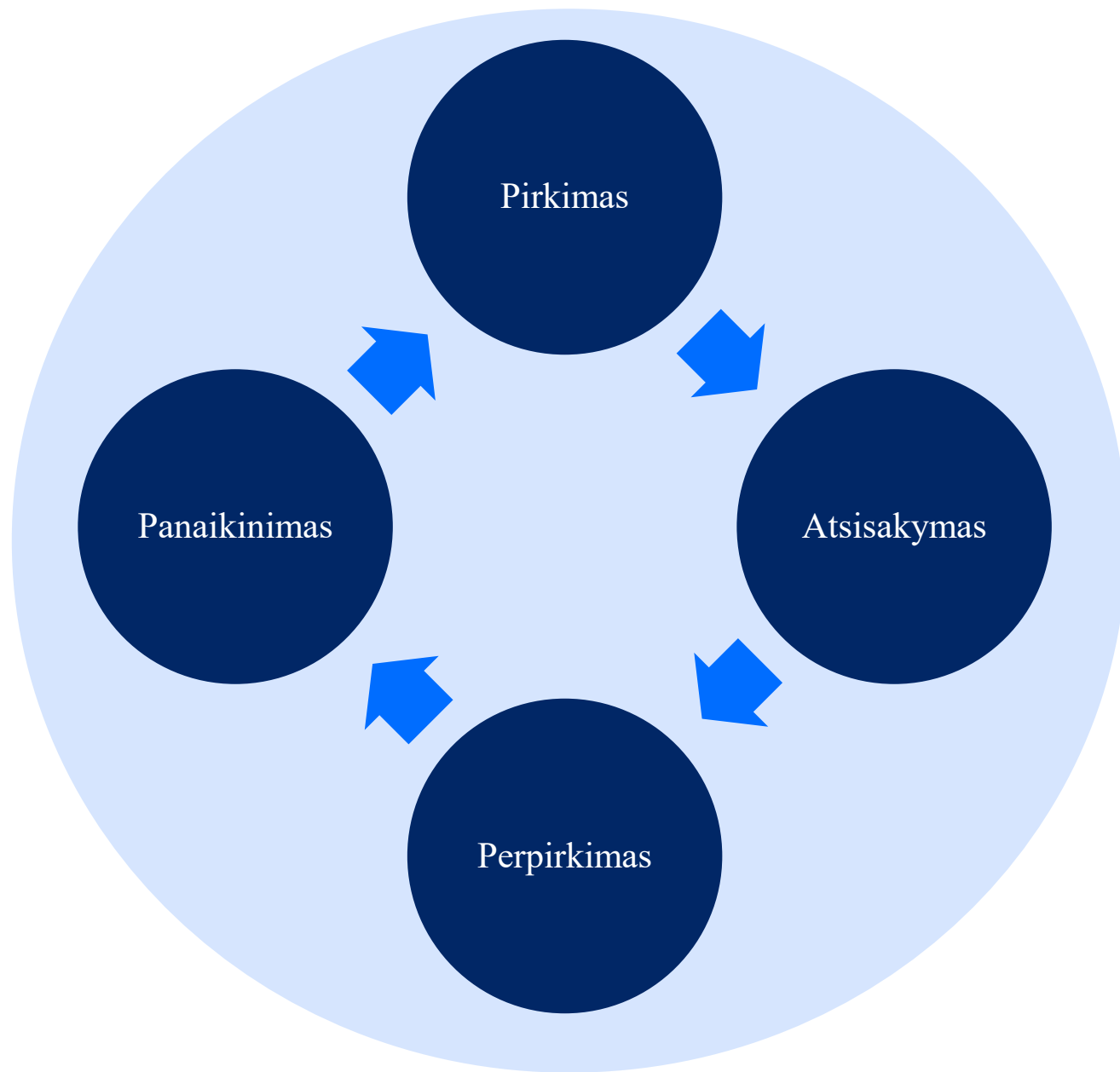
*PADKM deklaracijos pateikimas ir
sertifikatų atsisakymas už 2027 m.*

**Iki 2028 m.
spalio 31 d.**

*Prašymo pateikimas dėl sertifikatų
perpirkimo*

**2028 m.
lapkričio 1 d.**

Sertifikatų panaikinimas

Tolimesni PADKM plėtros planai

PADKM išplėtimas (pasiūlymas – 2025 Q4):

Horizontaliai

Vertikaliai

**Transportavimo
emisijų įtraukimas**

Gruodžio viduryje (~gruodžio 10 d.): Komisijos pasiūlymas dėl išplėtimo į tolimesnės grandies produktus siekiant suvaldyti CO2 nutekėjimą kai šių produktų gamintojai perkelia gamybą dėl PADKM mokesčio, taip pat šių produktų pirkėjų (perpardavinėtojų) persiorientavimą į tolimesnės grandies produktų pirkimą iš trečiųjų šalių.

Pabrėžiamas plieno ir aliuminio sektoriaus tolesnių produktų įtraukimas (reminatis Europos plieno ir metalo veiksmų planu)

